

این حمایت‌ها می‌تواند در قالب امپال بدهی‌های بانکی، فرصت بیشتر برای پرداخت قبوض انرژی یا سایر سازوکارهای حمایتی باشد. اما شرکت‌های کاملاً خصوصی چنین پشتوانه‌ای ندارند و در صورت افزایش شدید هزینه‌ها، فشار مستقیم آن را تحمل می‌کنند.

وی می‌گوید حتی برخی کارخانه‌هایی که سال‌هاست فعالیت می‌کنند، در شرایط فعلی در معرض خطر تعطیلی یا ورشکستگی قرار گرفته‌اند و برای آنها ادامه فعالیت با هزینه‌های فعلی بسیار دشوار است.

صادرات؛ یکی از معدود راه‌های حفظ تولید

رئیس هیئت مدیره سیمان جوبین صادرات را یکی از مهم‌ترین راه‌های حفظ توان تولیدی شرکت‌های سیمانی در شرایط فعلی می‌داند. به گفته او، کاهش ارزش پول ملی باعث شده قیمت سیمان ایران برای خریداران خارجی جذاب‌تر شود و صادرکنندگان بتوانند از محل صادرات، بخشی از فشارهای موجود در بازار داخلی را جبران کنند.

با این حال، به اعتقاد او، حتی صادرات نیز با موانعی مواجه است که بخشی از آنها ناشی از سیاست‌های داخلی است.

تحریم داخلی و مشکل رفع تعهد ارزی

اورعی یکی از مهم‌ترین موانع توسعه صادرات را موضوع رفع تعهد ارزی می‌داند؛ مسئله‌ای که به گفته او ارتباط مستقیمی با تحریم‌های خارجی ندارد و از سیاست‌های داخلی ناشی می‌شود.

او توضیح می‌دهد که یک شرکت پس از صادرات محصول، ارز حاصل از فروش را از مشتری خارجی دریافت می‌کند و با استفاده از درآمد حاصل، فعالیت‌های خود را ادامه می‌دهد. اما در ساز و کار فعلی، صادرکننده موظف است ارز حاصل از صادرات را با نرخ تعیین شده از سوی بانک مرکزی عرضه کند.

به گفته او، در شرایطی که صادرکننده محصول خود را با نرخ بالاتری در بازار خارجی می‌فروشد، فاصله میان نرخ خرید ارز از سوی دولت و نرخ واقعی فروش، به زیان صادرکننده تمام می‌شود.

او همچنین نسبت به پیامدهای حقوقی و قضایی عدم ایفای تعهد ارزی هشدار می‌دهد و می‌گوید فشارهای ناشی از این موضوع می‌تواند حتی مدیران شرکت‌ها را با تبعات کیفری مواجه کند.

ضرورت تکنیک صادرات تولید کننده از پرونده‌های ارزی دیگر

رئیس هیئت مدیره سیمان جوبین تأکید می‌کند که باید میان صادرکننده واقعی و پرونده‌هایی مانند بازنگرداندن درآمد حاصل از فروش نفت تفاوت قائل شد. به گفته او، شرکتی که محصول خود را تولید و صادر می‌کند، برای ادامه فعالیت خود به درآمد حاصل از صادرات نیاز دارد و اگر این درآمد به کشور بازنگردد، خود شرکت نیز در نهایت با مشکل مواجه خواهد شد. بنابراین، نمی‌توان رفتار یک صادرکننده تولیدی را با پرونده‌های مربوط به انتقال یا بازنگرداندن درآمدهای کلان ارزی در حوزه‌های دیگر یکسان دانست.

او معتقد است ارز حاصل از صادرات تولیدکنندگان در نهایت به چرخه اقتصادی کشور بازمی‌گردد؛ زیرا صادرکننده برای ادامه فعالیت خود

حمل سوخت، اگرچه چالش برانگیز هستند، اما مجموعه صنعتی می‌تواند برای آنها راهکار پیدا کند. مشکل اصلی از نگاه او، افزایش هزینه نهایی تأمین سوخت است.

جهش هزینه برق و کاهش ظرفیت تولید

دومین مشکل بزرگ حوزه انرژی از نگاه رئیس هیئت مدیره سیمان جوبین، برق است. او می‌گوید تا چند ماه پیش، برق مورد نیاز صنایع از سوی دولت تأمین می‌شد، اما با تشدید مشکلات تأمین انرژی، سازوکار خرید برق تغییر کرد و واحدهای صنعتی ناچار شدند بخشی از نیاز خود را از بورس انرژی تأمین کنند.

اورعی با اشاره به تفاوت چشمگیر قیمت برق می‌گوید نرخ برق تحویلی به شرکت‌های سیمانی پیش از این حدود ۵۰۰ تومان به ازای هر کیلووات ساعت بود، اما قیمت برق در بورس انرژی در مقطعی به حدود ۲۰ هزار تومان به ازای هر کیلووات ساعت رسید.

به گفته او، این افزایش قیمت تأثیر مستقیمی بر هزینه‌های کارخانه دارد. هزینه برق یک کارخانه که پیش از این حدود یک تا یک‌ونیم میلیارد تومان در ماه بود، در مقطعی به حدود ۱۵۰ میلیارد تومان و حتی تا ۲۰۰

میلیارد تومان در ماه رسید. او تأکید می‌کند که چنین افزایشی برای واحد تولیدی قابل تحمل نیست و کارخانه‌ها ناچار می‌شوند برای کاهش هزینه، ظرفیت تولید خود را پایین بیاورند. سیمان جوبین نیز در چنین شرایطی به جای تولید روزانه چهار هزار تن کلینکر، تولید خود را به حدود دو هزار تن در روز کاهش داده است.

این وضعیت در شرایطی رخ می‌دهد که بازار داخلی نیز با رکود مواجه است و سایه نااطمینانی‌های اقتصادی و جنگ، بر میزان تقاضا و نقدینگی شرکت‌ها اثر گذاشته است.

فشار هزینه‌ها و کاهش مهلت پرداخت‌ها

در کنار هزینه‌های انرژی، افزایش فشار نهادهای مختلف بر واحدهای تولیدی نیز از دیگر مشکلات مورد اشاره اورعی است. او می‌گوید در شرایطی که شرکت‌ها با افزایش شدید هزینه‌های تولید مواجه هستند، سازمان‌هایی مانند دارایی و تأمین اجتماعی نیز فشار بیشتری بر واحدهای صنعتی وارد می‌کنند. از سوی دیگر، شرکت‌های گاز و برق که پیش از این مهلت‌های بیشتری برای پرداخت قبوض در اختیار واحدهای تولیدی قرار می‌دادند، اکنون حتی این مهلت‌ها را نیز کاهش داده‌اند و در برخی موارد شرکت‌ها عملاً فرصت چندانی برای پرداخت ندارند.

بخش خصوصی آسیب پذیرتر است

اورعی معتقد است شرکت‌های کاملاً خصوصی در چنین شرایطی آسیب پذیری بیشتری نسبت به شرکت‌هایی دارند که به نهادهای دولتی یا عمومی وابسته‌اند.

به گفته او، بخش قابل توجهی از کارخانه‌های سیمان کشور متعلق به مجموعه‌هایی مانند شستا یا بنیاد مستضعفان هستند و این شرکت‌ها به طور مستقیم یا غیرمستقیم از حمایت‌های ساختاری و مالی برخوردارند.

به اعتقاد رئیس هیئت مدیره سیمان جوبین، در شرایط فعلی تأمین انرژی، به ویژه گاز و برق، یکی از بزرگ‌ترین مشکلات صنعت کشور است. او با اشاره به وضعیت صنایع مختلف از جمله سیمان، فولاد و پتروشیمی می‌گوید در سال‌های اخیر، به خصوص در فصل زمستان و اخیراً حتی در تابستان، محدودیت تأمین گاز به یکی از مشکلات جدی واحدهای تولیدی تبدیل شده است. در ماه‌های سرد سال، به دلیل محدودیت گاز، مصرف صنایع با محدودیت مواجه می‌شود و کارخانه‌ها ناچار به استفاده از سوخت جایگزین هستند. وی توضیح می‌دهد که در چنین شرایطی، دولت از برخی شرکت‌ها می‌خواهد برای ادامه فعالیت به سراغ سوخت‌هایی مانند مازوت بروند و این سوخت را با نرخی نزدیک به نرخ گاز تأمین کنند. اما تفاوت مهمی میان این دو وجود دارد: گاز از طریق شبکه لوله کشی به کارخانه منتقل می‌شود، در حالی که هزینه حمل مازوت بر عهده خود کارخانه است. به گفته اورعی، هزینه حمل مازوت در عمل رقم قابل توجهی است و هزینه تمام شده تولید را افزایش می‌دهد. بنابراین، حتی اگر قیمت خود مازوت بر مبنای نرخ گاز محاسبه شود، هزینه‌های جانبی حمل باعث می‌شود استفاده از این سوخت برای واحد تولیدی بسیار گران‌تر تمام شود. او تأکید می‌کند که اصلاح این سازوکار و کاهش هزینه‌های ناشی از تأمین سوخت جایگزین، یکی از مواردی است که باید برای حفظ توان رقابتی صنایع مورد توجه قرار گیرد.

محدودیت گاز؛ از بحران زمستانی تا تداوم محدودیت در طول سال

دکتر سید محمد بهدین اورعی در ادامه تشریح مشکلات صنعت سیمان، با اشاره به تشدید محدودیت تأمین گاز می‌گوید این مشکل دیگر به فصل زمستان محدود نمی‌شود و از زمستان گذشته تاکنون نیز ادامه داشته است.

به گفته او، در شرایط فعلی شرکت‌های سیمانی تنها حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد گاز مورد نیاز خود را دریافت می‌کنند و برای تأمین ۸۰ تا ۹۰ درصد باقی‌مانده ناچار به استفاده از مازوت هستند.

او تأکید می‌کند که مسئله اصلی صرفاً قیمت مازوت نیست، بلکه هزینه حمل آن نیز بار سنگینی بر دوش واحدهای تولیدی گذاشته است. گاز از طریق خط لوله تا درب کارخانه منتقل می‌شود، اما مازوت باید از مراکزی مانند شهرری، اصفهان یا حتی بندرعباس خریداری و با تانکر به کارخانه منتقل شود. برای کارخانه‌ای مانند سیمان جوبین که در خراسان رضوی قرار دارد، فاصله زیاد با مراکز تأمین مازوت، هزینه حمل قابل توجهی ایجاد می‌کند. اورعی می‌گوید در چنین شرایطی، هزینه واقعی انرژی برای کارخانه تقریباً دو برابر می‌شود؛ زیرا واحد تولیدی علاوه بر پرداخت هزینه سوخت، باید هزینه حمل آن را نیز بپردازد. او تأکید می‌کند: این مسئله واقعاً باید حل شود. اگر قرار است هزینه انرژی دو برابر شود، حداقل باید اجازه دهند قیمت سیمان نیز متناسب با افزایش هزینه تمام شده افزایش پیدا کند.

به گفته وی، مشکلاتی مانند کمبود تانکر یا دشواری پیدا کردن راننده و

او می‌گوید شاید بزرگ‌ترین افتخار خانواده و شخص خودش این باشد که با وجود همه مشکلات، همچنان در این مجموعه‌ها مانده‌اند و به فعالیت ادامه داده‌اند. به گفته وی، اکنون در برخی موارد نسل سوم و حتی نسل چهارم خانواده‌هایی که از سال‌ها پیش در این شرکت‌ها کار می‌کرده‌اند، در همان مجموعه‌ها مشغول به فعالیت هستند. اورعی با اشاره به خاطرات دوران کودکی خود می‌گوید زمانی که پدرش او و برادرش را به کارخانه می‌برد، پدر بسیاری از کارکنانی را که امروز در مجموعه فعالیت می‌کنند، می‌شناخته و اکنون خودش نیز نسل‌های بعدی همان خانواده‌ها را می‌بیند.

او این موضوع را مهم‌ترین دلیل ادامه فعالیت مجموعه می‌داند و می‌گوید کارخانه‌ها در مناطقی ایجاد شده‌اند که در گذشته از مناطق محروم کشور محسوب می‌شدند. به گفته وی، در چنین مناطقی ایجاد یک واحد صنعتی به معنای ایجاد یک بستر پایدار برای اشتغال و درآمد خانواده‌های منطقه است.

وی درباره انگیزه ادامه این مسیر می‌گوید: همین که آنجا یک سفره پهن شده، یک عده آمده‌اند کار می‌کنند و یک عده زندگی‌شان را می‌چرخانند، بزرگ‌ترین چیزی است که باعث می‌شود ما به کار ادامه بدهیم.

ماندن در ایران با وجود دشواری‌ها

رئیس هیئت مدیره شرکت سیمان جوبین معتقد است ادامه فعالیت در ایران، با وجود تمام دشواری‌های موجود، برای خانواده او یک انتخاب آگاهانه بوده است. به گفته وی، این مجموعه از نظر اقتصادی این امکان را داشته که کارخانه‌ها را واگذار کند و سهامداران عمده از کشور خارج شوند و فعالیت اقتصادی خود را در خارج از ایران ادامه دهند؛ مسیری که شاید از برخی جهات آسان‌تر نیز باشد.

با این حال، او تأکید می‌کند که انگیزه اصلی خانواده، صرفاً کسب سود نیست و احساس مسئولیت نسبت به کشور و کارکنان، عامل مهمی در ادامه این مسیر بوده است.

او می‌گوید: هیچ جای ایران نمی‌شود با تمام این مشکلاتی که دارد و با تمام جنگ‌هایی که دارد، این حس را به آدم بدهد که شما هموطن هستید و باید برایش کار درست کنید.

چالش‌های متعدد پیش روی صنعت

در ادامه گفت‌وگو، بحث به موانع و مشکلات صنعت می‌رسد؛ مشکلاتی که طیف گسترده‌ای از مسائل، از تأمین قطعات و مواد مورد نیاز گرفته تا سوخت، انرژی، نوسانات قیمت و مسائل ارزی را دربرمی‌گیرد.

اورعی در پاسخ به پرسشی درباره مهم‌ترین مشکلات صنعت، با اشاره به همین موارد، می‌گوید برخی از مشکلات خارج از اختیار یک واحد تولیدی است و به شرایط کلی کشور بازمی‌گردد. با این حال، او معتقد است پرداختن صرف به مشکلات و گلایه از شرایط، راه حل مسئله نیست؛ زیرا مشکلات موجود، کم و بیش گریبانگیر همه واحدهای صنعتی است و باید برای رفع آنها راهکار پیدا کرد.

انرژی؛ مهم‌ترین چالش صنعت

